

A photograph of a man and a woman in a living room. The man, wearing glasses and a blue blazer, is leaning over the woman. The woman, wearing a dark blue top, is sitting in a red chair and looking up at him with a smile. In the background, there is a yellow sofa with red cushions and a wooden bookshelf. The lighting is warm and focused on the couple.

No tot el que s'ha
d'aprendre a la vida es
pot ensenyar a l'institut

Per Oriol Osan. Fotografies de David Campos per a BENZINA

Àngel Llàcer dirigeix Clara Segura i Carlos Cuevas a

Madame Melville, una història d'amor i passió, tendra i trencadora, entre una professora i el seu alumne adolescent, ambientada en la vigília del maig francès. Al Teatre Borràs fins a finals de juliol.

Madame Melville, escrita per Richard Nelson (Chicago, 1950), en Carl, un home de 50 anys, reviu els seus 15 anys, quan vivia a París amb els seus pares i anava a escola. Ens trobem al 1966. *Madame Claudie Melville* és una professora de francès de 30 anys, que invita l'estudiant a casa seva per mirar pel·lícules, escoltar música i discutir sobre art. Sense pretendre-ho, el sedueix, i tots dos comencen una relació d'amor que no anirà enlloc però que els farà sentir vius. Quan retorna al pis quaranta anys més tard, en Carl comprova com les emocions d'aquella adolescència encara estan impreses a l'epidermis. "Quan penso en ella -recorda- o quan parlo d'ella, en un pensament, en un somni, sóc sempre un noi de quinze anys".

L'obra es va estrenar a Londres l'any 2000, interpretada per Macaulay Culkin i Irene Jacob. L'any següent va arribar a Broadway, dirigida pel mateix autor i interpretada de nou per Culkin i Joely Richardson. En la producció barcelonina, Àngel Llàcer agafa la batuta i dirigeix Carlos Cuevas en el paper del jove estudiant, fet que representa el seu debut a l'escenari després d'haver crescut com a actor a la sèrie *Ventdelplà*, i la bèstia escènica anomenada Clara Segura, amb qui l'uneix una complicitat extrema després de vint anys d'amistat. "Tenim molta confiança i ens podem demanar qualsevol cosa", asseguren rient.

És la quarta obra que feu junts.

Àngel Llàcer: Sí. Han passat deu anys i han passat moltes coses! Cadascú ha fet la seva carrera i ens hem tornat a trobar... però tenim una il·lusió i un repte i és fer d'actors els dos.

Clara Segura: Una comèdia! [I se'l mira fixament]. O no. Bé, de tant en tant hi haurem d'afegir una broma...

I per aquesta ja vas pensar en ella.

À: Sí, tot i que em va costar molt convèncer-la!

C: Sí, li deia que sí, que volia treballar amb ell, ell com a director i jo com a actriu, i anàvem guardant les dates, però pel camí també li deia que si trobàvem una obra millor que aquesta, que la féssim. I he hagut de callar.

Ell ja m'ho deia: 'callaràs la boca quan comencem a treballar'. I és cert. *Madame Melville* d'entrada té una lectura, o almenys la que vaig fer jo, em va costar una mica entrar-hi i ha sigut el seu gran treball d'anar desgranant el que he fet. Jo faig la broma que crec que ha millorat l'obra.

À: Jo no ho crec. Tu no l'has millorada, l'obra ja era així. És una obra llegida. Si tu la llegeixes no passa res. La gran feina està en els actors. I l'obra mai es construeix per la situació sinó per la interpretació d'ells. On rau la grandesa d'aquest tipus de treball? En la interpretació i en el món interior de cada personatge. I ella ha descobert en els assajos tot un fons de personatge. La gent pot dir 'és tan fort, perquè no passa res, però passen tantes coses!'. I aquest és el treball: que en una primera lectura no ho veus, però després dels assajos molt acurats, la història flota. El secret d'aquesta obra rau en la seva interpretació.

Per què dius que és una història d'amor trencadora i impossible?

À: Per tres motius: un és per la diferència d'edat. Dos, pel moment en què passa (any 1966 a París) i tres, perquè ell és d'una família absolutament retrògrada i conservadora, i ella és una professora moderna, que se salta els canons, els temaris, etc. I és aquesta atracció que senten l'un per l'altre. No crec que s'enamorin. No és una història d'amor, sinó de necessitat. Un li dona a l'altre la clau per sentir-se viu. Ell li dona a ella la tendresa, la puresa, la virginitat, i intenta que es tregui les motxilles que porta de la vida, que no li ha anat massa bé, i sentir-se estimada, i ell se sent atret pel seu saber, la seva manera de viure, i la seva capacitat de ser feliç...

Un amor platònic, doncs?

À: No ho és. Ho era fins ara, però nosaltres parlem del moment en què l'amor platònic deixa de ser-ho.

Interessant binomi: un debutant (Carlos Cuevas) i una veterana com Clara Segura.

À: Crec que el talent no té edat. El noi, en Carlos, té un talent infinit. És molt bo i sap escoltar molt. Només té 15 anys! Els 16 no els fa fins el desembre... A aquestes edats ets una esponja.

C: I té la no-consciència del talent. No és

conscient de les coses que sap fer sense saber-ho, i això amb els anys, canvia. Prens consciència d'allò que saps fer i d'allò que no. Entens l'obra quan te n'adones de com és fascinant tenir 15 anys i de com ho és tenir-ne 37. Dos móns que s'atrauen i que alhora no s'entenen i que alhora es necessiten.

I és que li dobles l'edat.

C: Sí, això és molt fort! Això no m'havia passat mai! Un company d'escena teatral que és d'una altra generació! M'havia passat, però essent jo la petita. I hi ha frases de l'obra que jo les dic a la vida... i és que el món va molt ràpid! Fa tres dies li estàvem donant a en Carlos classes de com posar un vinil... és un món que no ha tractat. I a mi ja em va agafar de lluny, jo sóc de la generació casset!

À: És una obra d'escoltar molt. Si no s'escolta, no funciona. És un joc entre dos. Si tires bé la pilota i la saps tornar, el joc és fantàstic.

Has fet, per tant, de professora d'ell, dins i fora l'escena. Un doble paper.

C: No és la meua vocació, però suposo que tots, inconscientment, li hem fet una mica de *profè*. Però no de 'has de fer això o allò altre', sinó 'd'ostres, és que això és al·lucinant, tio, obre els ulls... i ara que els tens tan oberts, deixa't entrar'. Tots tenim aquesta cosa de cuidar-lo, sense que se n'adoni i ho noti massa, perquè té la pell molt fina. Tots tenim més o menys la mateixa edat, som de la mateixa quinta, som joves, perquè jo encara em considero jove [riu]. En Carlos ha tingut molta sort d'entrar en un muntatge de tanta elaboració, que no sigui gran muntatge en què tu ets una peça més, i on no se't dona la importància actoral necessària perquè és més important el muntatge que la feina individual de cadascú...

À: Una cosa que crec que li hem ensenyat i ell l'ha après és a estimar aquesta professió, l'elaboració. Perquè som artesans. I ell s'ha pres això com una artesanía. Aquest noi porta el pes de l'obra. Ell la comença i ell l'acaba. I és ell qui explica què va passar, la responsabilitat que té és enorme.

Com heu enfocat el tema del sexe amb un menor a escena?

À: Una cosa que ens feia molta por és que semblés que el personatge de la Clara abusava d'aquest nen: 'sóc una tia que vull seduir

Aquest és el projecte més personal com a director d'Àngel Llàcer, i ha volgut comptar amb Clara Segura com a intèrpret.

aquest noi i a veure quines armes utilitzo'. Això no m'interessa gens. El que sí que m'interessava era parlar de dues persones dèbils i vulnerables que s'uneixen. I un amor impossible que tingués aquesta diferència d'edat m'ajudava a explicar precisament que no fan això per crear una relació futura sinó perquè realment la seva vulnerabilitat els porta a unir-se. No es crearà mai un futur perquè aquesta relació no aniria enlloc. Crec que he volgut ensenyar dos personatges que en un determinat moment es trenquen, i és quan es trenquen que s'agafen l'un a l'altre per no caure a l'abisme. I aquesta unió els fa feliços.

C: I crec que hi ha una altra cosa en l'escriptura que trenca una mica aquesta idea del possible conflicte moral entre una dona més gran i un nen de quinze anys, que és el punt de vista que planteja l'autor. L'autor ho planteja com un record, i el record el planteja positiu. Tots, als quinze anys, hem fet coses que vistes ara diríem 'hòstia, jo vaig fer això?!', però, en canvi, el record és positiu. Per tant, va ser una bona experiència i, per tant, no hi ha judici. Però sé que l'espectador en farà un.

À: Quan l'obra comença ell ja té cinquanta i escaig anys. I diu que quan pensa en ella no sap veure's d'una altra manera de quan tenia quinze anys, per això té aquesta aparença. I cada cop que surt a escena i recorda, sempre és positiu. Per tant, saps que aquella relació no li ha creat cap problema.

La Clara Segura entén Madame Melville?

C: M'ha costat molt. Molt. Jo tenia més prejudicis que l'Àngel i que tothom.

À: Però jo crec que l'espectador s'oblida que el nen és un nen. Hi ha un moment en què quan tenen una relació l'única cosa que vols és que s'abraçin. Hi ha un moment en què ja estàs acostumat a ells, que els veus feliços.

Esteu parlant de la manca d'efecte.

À: Absolutament. La necessitat que tots tenim de l'efecte, i no parlo del sexual.

C: És que el sexe és anecdòtic, en aquesta funció! Primer, no es veu, es diu i prou. Ho explica d'una manera molt bonica, tal i com fa en Carlos, molt carinyosa. El sexe és el desvirgament d'ell i una necessitat d'ella, però no és la recerca final. Es fascinen, més que s'atrauen.

À: Crec que més que una experiència sexual, el que tenen és una experiència íntima. Ell ho diu: 'no va ser fins quinze anys més tard que vaig entendre que potser el que ella necessitava és algú que respirés per poder abraçar-lo tota la nit'. El sexe existeix perquè la unió és tan forta que et despullen...

C: ... que t'abraçes i se t'activen les coses, però en realitat és que no és el teu objectiu, perquè el que es confessen, subtilment, és que estan fascinats l'un de l'altre, a classe. Ella és la professora que li agrada més, i ell el seu alumne preferit.

Madame Melville's ambienta en vigílies del maig francès. Sembla que ni feta expressament en aquests temps d'indignats...

À: Ella li encén una mica la flama...

C: 'Pensa per tu mateix, desperta, el món està canviant, mira l'art, però no des del cap, sent les coses, i enfront de les coses has de ser valent'... és una mica el coratge de Joana d'Arc, el que ha de tenir a la vida...

À: Ella li diu que potser ja no li toca fer les coses, però sí a ell...

C: Li passa el relleu... ella li obra els ulls, perquè s'emocioni, miri, es sorprengui, es frapi amb l'art, ella li parla de música, de literatura, de quadres... A qui no li hagués agradat tenir una nit, una conversa llarga, una sobretaula, amb Madame Melville? Resoldre dubtes de l'adolescència que alguns encara no hem superat [i riu].

À: El noi li demana que li expliqui les coses, però diferent de com ho fa a classe. Té fam de coneixement, i una enorme sensibilitat.

C: Ella és una dona més intel·lectual...

À: De totes maneres, crec que si hi ha alguna víctima, és ella, Madame Melville, i no pas el nen, que és qui potser la gent es pensa.

C: És una víctima perquè el món encara no ha canviat per poder-lo viure amb llibertat.

Aquesta és la primera obra que Àngel Llàcer dirigeix que no és una comèdia, el seu projecte més personal com a director, després d'haver signat *El somni d'una nit d'estiu*, *Ja en tinc 30!* o *La doble vida d'en John*, entre d'altres, i musicals. "I ha estat un repte, perquè el to de comèdia ja el domino... Aquí, en canvi, he descobert el *tempo*. has d'avançar-te a l'espectador. L'espectador no ha de tenir temps d'entendre, amb el cap, el que està veient. Si t'avances, l'espectador s'enganxa", afirma.

Què aporta aquesta història ja al segle XXI?

À: Dóna ganes de viure, de sentir-se viu, malgrat la vulnerabilitat dels personatges. L'espectador s'hi identificarà, i més enllà dels amors platònics, que tots hem viscut, sinó per les ganes de viure. Els personatges saben que acabaran malament, però tenen la valentia de crear un micromón i intentar ser feliços.

C: La valentia i el no-prejudici. No jutjar les coses: 'què m'ha d'aportar a mi un nen de 15 anys?', o el contrari, 'una professora!'. Ep, tranquil, no passa res! I no parlo de sexe. La valentia, per exemple, d'anar a un museu i mirar un quadre amb els ulls tancats, a veure què passa. No és una obra obscura i difícil.

À: L'espectador s'emocionarà, plorarà, però sortirà content i feliç. És d'aquelles obres que t'emportes a casa i la vas reflexionar. ■